

7. Závěr

Institut obchodní firmy je sám o sobě významným elementem obchodního práva, který nachází své klíčové uplatnění v obchodních vztazích a stále významněji pak i na poli mezinárodním. Ochrana obchodní firmy pak nepochybně patří mezi významné zákonem chráněné zájmy a je nedílnou součástí fungujícího právního státu.

Mou snahou v předkládané práci bylo pokud možno podrobně a uceleně nahlédnout do problematiky firemního práva a právních vztahů vznikajících a souvisejících s obchodní firmou.

V závěru popisovaných právních úprav firemního práva v Německu a Velké Británii jsou provedena stručná srovnání těchto úprav, které náleží do odlišných právních systémů.

Zatímco úprava firmy podle britského práva je od kontinentální úpravy značně odlišná, úprava česká s úpravou německou jsou si blízké. Zásadním rozdílem srovnávaných kontinentálních úprav proti britské úpravě je, že britská úprava připouští, aby podnikatel v obchodním styku vystupoval i pod jiným než zaregistrovaným názvem tzv. „obchodním jménem“. Obchodním jménem se pak rozumí jméno, které není shodné s názvem společnosti nebo jménem jednotlivce a pod nímž podnikatel obchoduje.

Podobnost české a německé úpravy je pak dána zejména společným historickým základem, ale také celkovou podobností obou právních řádů. Ještě větší sblížení úprav německého a českého firemního práva můžeme očekávat, pokud bude schválen připravovaný obchodní zákon.

Mezi veřejností, a to nejen laickou, dochází velmi často ke ztotožnění pojmu firma s pojmem podnik nebo společnost. Za pozastavení stojí i skutečnost, že se se stejnou jazykovou zvláštností, tedy špatným chápáním pojmu firma, můžeme setkat i v Německu. Nutno však uvést, že naopak v ekonomické terminologii pojem firma odpovídá pojmu společnost či podnik.¹⁴⁸

Připravovaná úprava firemního práva a názvu právnických, tak jak s nimi počítá návrh nového občanského zákoníku a zákona o obchodních společnostech, je koncipována logicky a přináší několik podstatných změn. Nový občanský zákoník zamýšlí upravovat pouze obecná pravidla pro označování právnických osob, s tím, že podnikající právnické osoby budou

---

¹⁴⁸ Coase, R. H.: The Nature of the Firm. *Economica*, 1937, roč. 4, č. 16., <http://www.sonoma.edu/users/e/eyler/426/coase1.pdf>

nadále podléhat úpravě firemního práva v obchodním zákonu. Nyní platná úprava občanského zákoníku věnuje právnickým osobám mizivý počet ustanovení, což dalo vzniknout přebujelé a nepřehledné úpravě zvláštních zákonů. Novou, koncepčně uspořádanou úpravu v této oblasti proto můžeme jen uvítat.

Samotné firemní právo je pak dotčeno několika změnami. Dochází ke změně ve vymezení obchodní firmy, navrhuje se firmu definovat jako jméno podnikatele zapsaného v obchodním rejstříku. Nově je firma chápána spíše jako právo majetkové, s tím, že je více uvolněna pro majetkové dispozice. Zákaz prázdného převodu firmy je zrušen a při dodržení zákazu klamavosti může být firma převedena i bez podniku, který označuje. Místo výslovného souhlasu původního majitele (nebo právních nástupců) s užíváním staré firmy nyní postačí souhlas konkludentní. Fyzická osoba, u které došlo ke změně jména, může nadále používat svou původní firmu, bez uvádění dnes povinného odlišujícího dodatku. Pokud vstoupí takto navržená úprava v platnost, přinese s sebou velkou liberalizaci firemního práva. Vhodnost takto liberálního pojetí v českém prostředí však ukáže až následná praxe.

Jediné, co se dosud nedaří, je sjednotit právní terminologii zejména pro právnické osoby. Bude-li navržená úprava takto přijata, budeme se v textech právních předpisů i nadále setkávat s pojmy jméno, název a firma právnické osoby.